

Crna Gora
Uprava za vode

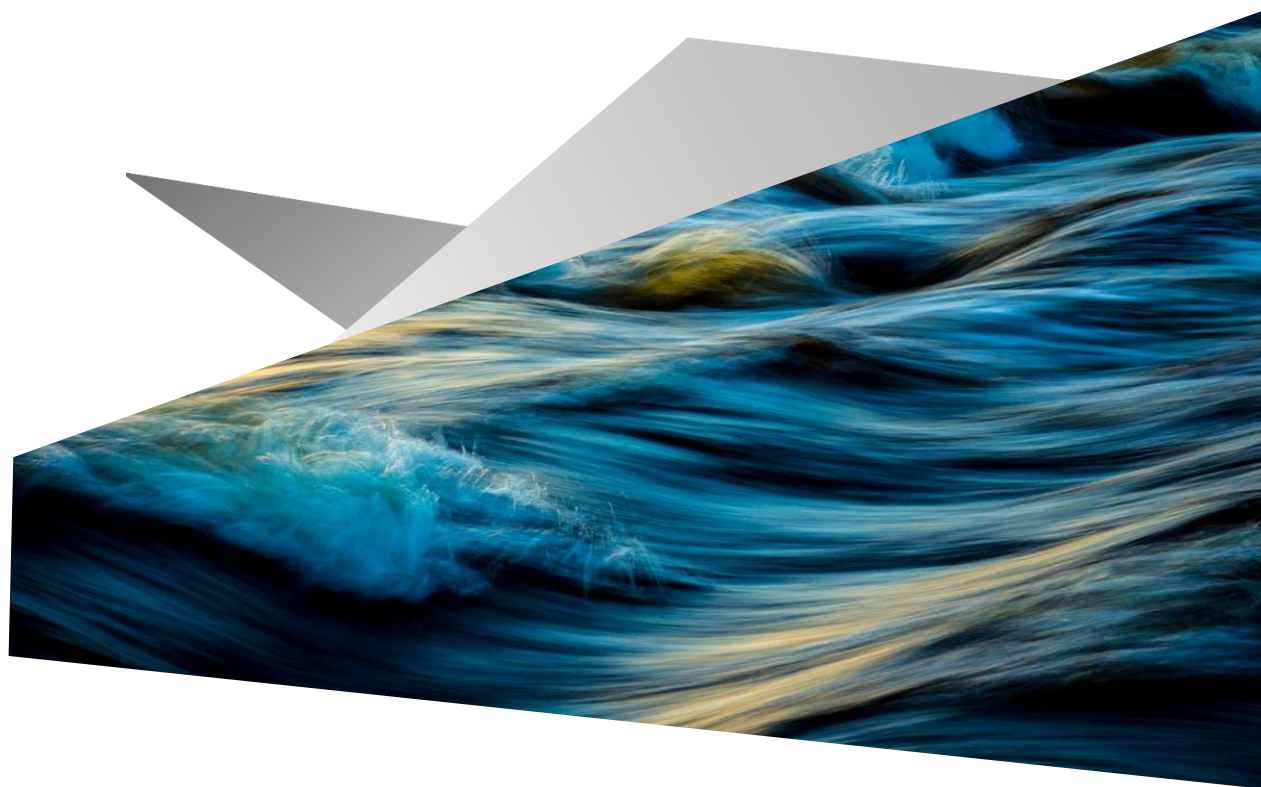
Adresa: Bulevar Revolucije 24,
81000 Podgorica, Crna Gora

tel: +382 20 224 593

fax: +382 20 224 594

www.upravazavode.gov.me

PLAN DAVANJA KONCESIJA U OBLASTI VODA ZA 2022. GODINU

Podgorica, januar 2022. godina

Predlog

Na osnovu čl. 7 stav 1 Zakona o koncesijama („Službeni list CG“, br. 8/09 i 73/19), Vlada Crne Gore, na sjednici od 2022. godine, donijela je

PLAN DAVANJA KONCESIJA U OBLASTI VODA ZA 2022. GODINU

Plan davanja koncesija omogućava uvođenje procedure davanja koncesija u oblasti voda, kao oblika podsticanja privatnih investicija u obavljanju privrednih djelatnosti od javnog interesa radi postizanja optimalne valorizacije prirodnih resursa.

Takođe, jedan od ciljeva je i uspostavljanje transparentnih uslova za davanje koncesija u cilju ravnopravnosti svih zainteresovanih subjekata, odnosno učesnika u postupku dodjele koncesija, kao i stvaranje uslova za rješavanje otvorenih pitanja od značaja za ostvarivanje prava na koncesiju.

Koncesiono pravo korišćenja prirodnog bogatstva može se ostvariti na način i pod uslovima definisanim zakonom. Pravni okvir koji reguliše postupak dodjele koncesije u oblasti voda kao i finansiranje upravljanja vodama čine Zakon o koncesijama, Zakon o vodama ("Sl.list RCG", br. 27/07, "Sl.list CG", br.73/10, 32/11, 47/11, 48/15, 52/16, 55/16, 2/17, 80/17 i 84/18), Zakon o finansiranju upravljanja vodama ("Službeni list CG", br. 65/08, 74/10, 40/11 i 82/20), Uredba o bližem načinu sprovođenja postupka javnog nadmetanja u otvorenom i dvostepenom postupku davanja koncesije ("Službeni list CG", br. 67/09) i Odluka o visini i načinu obračunavanja vodnih naknada i kriterijumima i načinu utvrđivanja stepena zagađenosti voda („Službeni list CG“, br. 29/09, 39/19 i 96/20).

Koncesije na javnom vodnom dobru definisane su Zakonom o vodama, a što je u skladu sa čl. 6 stav 1 i 2 Zakona o koncesijama, kojim je uređen način i postupak dobijanja koncesije za korišćenje prirodnih bogatstava. Svako korišćenje voda koje prelazi opštu upotrebu predstavlja posebnu upotrebu, za koju je potrebno steći vodno pravo, ukoliko zakonom nije drukčije određeno. Vodno pravo stiče se vodnom dozvolom ili ugovorom o koncesiji. Shodno odredbama čl. 134 Zakona o vodama, predmet koncesije na javnom vodnom dobru može biti:

1. korišćenje vode za potrebe javnog vodosnabdijevanja naselja većih od 200 stanovnika;
2. korišćenje vode za proizvodnju napitaka;
3. flaširanje, odnosno pakovanje vode, tankovanje inostranih plovni objekata i dovođenje ili dopremanje vode u komercijalne svrhe;
4. korišćenje vodnih snaga za proizvodnju električne energije i pogon postrojenja;
5. korišćenje voda za tehnološke i slične potrebe pravnih lica u količini većoj od 86 m³ na dan;
6. crpljenje podzemnih voda u količini većoj od 86 m³ na dan;
7. zahvatanje voda za navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta u količini većoj od 175 m³ na dan;
8. uzgoj ribe i rakova u količini većoj od 150 t/god. i školjki na površini većoj od 2,5 ha u privredne i druge svrhe;
9. eksploatacija rječnih nanosa, ako je procijenjena količina nanosa na ležištu veća od 1000 m³.

Primjenom zakonskih propisa pristup u sprovođenju procedure davanja koncesija zasniva se na jednakim, transparentnim i nediskriminatornim uslovima, uz nadoknadu koja je adekvatna valorizaciji prirodnog bogatstva, kako bi se na optimalan način koristio ovaj vodni resurs. Međutim, mora se voditi računa da se korišćenje prirodnih resursa odvija na održiv način.

Sa ekonomskog aspekta, voda kao jedan od specifičnih nezamjenjivih resursa, kao prirodno javno dobro, može se koristiti na način kojim se ne ugrožava njena supstanca i ne isključuje njena prirodna uloga, te se dodjelom koncesija u oblasti voda očekuje da će se osigurati interesi ekonomskog razvoja zemlje, i to kroz:

- povećanje nivoa zaposlenosti, što se ostvaruje novim investicijama, a čija realizacija podrazumijeva zapošljavanje nove radne snage;
- racionalnije korišćenje obnovljivih, a posebno neobnovljivih prirodnih resursa;
- plasman domaćeg ili inostranog kapitala u investicione projekte;
- transfer savremenih tehnologija i znanja (koncesiona ulaganja realizuju se, u principu uz primjenu najmodernijih tehničko-tehnoloških dostignuća, čime se ostvaruje uspješan transfer tehnologije i znanja);
- povećanje izvoza i pristup novim tržištima;
- supstituciju ili smanjenje uvoza;
- uvođenje i jačanje konkurencije;
- povećanje kvaliteta i asortimana proizvoda i usluga;
- povećanje prihoda;
- povećanje operativne efikasnosti;
- uvođenje međunarodnih standarda u poslovanju po modelima razvijenih zemalja.

Dosadašnja iskorišćenost vodnih resursa i realna mogućnost njihovog daljeg korišćenja nameću potrebu za, njihovim daljim istraživanjima, eksploatacijom i korišćenjem u skladu sa dostignućima nauke, tehnike i tehnologije i racionalnim upravljanjem prema međunarodnim standardima.

I. Predmeti koncesija u oblasti voda

Plan davanja koncesija, shodno članu 7 stav 1 Zakona o koncesijama, odnosi se na analizu i ocjenu postojećeg stanja i to u pogledu opisa predmetnih koncesija, lokacija na kojima se može vršiti koncesiona djelatnost, analize opravdanosti javnog interesa, vremena trajanja koncesije, prostorno planske preduslove i imovinsko - pravne odnose.

Predmetnim planom obuhvaćene su koncesije, shodno čl. 134 stav 1 tačka 3 Zakona o vodama a u vezi čl. 6 stav 1 tačka 2 Zakona o koncesijama, za korišćenje dijela voda za flaširanje odnosno pakovanje ili dopremanje vode u komercijalne svrhe.

Međutim, treba imati u vidu i činjenicu da, i pored značajnog potencijala karstnih izdanskih voda, samo određeni broj izvora ispunio je zahtjeve u pogledu mogućnosti korišćenja vode putem flaširanja kao stone vode. Trenutno u Crnoj Gori radi 7 fabrika za flaširanje vode. Sasvim je jasno da raspoloživi kapaciteti za proizvodnju vode u Crnoj Gori nijesu dovoljno iskorišćeni i da fabrike nijesu u mogućnosti da realizuju veću prodaju voda na domaćem, a posebno na inostranom tržištu. Skroman marketinški nastup, nepostojanje odgovarajuće robne marke u izvozu, kao i značajan uvoz voda, naročito kroz vezanu prodaju voda sa drugim proizvodima od strane konkurencije ograničavaju plasman vode kako na domaćem, tako i na inostranom tržištu.

U tom smislu, u dijelu ulaganja odnosno izgradnju novih postrojenja za eksploataciju izvorišta i flaširanje vode, predmetnim planom sadržana su dva izvorišta za korišćenje dijela voda za potrebe flaširanja vode u komercijalne svrhe, i to:

- ❖ izvorište „Zaslapnica“ mjesto Zaslap, opština Nikšić
- ❖ izvorište „Ravnjak“, opština Mojkovac

1.1. Izvorište „Zaslapnica“ mjesto Zaslap, opština Nikšić

Sliv vrela Zaslapnica nalazi se u jugoistočnom dijelu Dinarida, odnosno jugozapadnom dijelu Crne Gore, nekoliko kilometara od granice sa Bosnom i Hercegovinom. Slivno područje vrela Zaslapnica zahvata karstne terene padina Babljaka, Spile, Škuljevca, Grahovačkog brda u

površini od oko 35 km². Vrelo Zaslavnica se nalazi na koti 780 mnm u blizini sela Zaslav, tj. oko 4 km istočno od graničnog prelaza Arandjelovo (Crna Gora - Bosna i Hercegovina). Srednje višegodišnje padavine za sliv vrela Zaslavnica iznose oko 2050 mm, a srednja godišnja temperatura oko 5°C. U geološkoj građi terena slivnog područja vrela Zaslavnica učestvuju mezozojske karbonatne tvorevine predstavljene krečnjacima i dolomitima.

Zaslavnica je stalno vrelo ujednačene izdašnosti u vlažnom periodu godine, a u sušnom periodu nastaje intermitentni režim isticanja. S obzirom da se radi o izvorskoj vodi izvanrednog kvaliteta, kao i zbog potrebe trajnog očuvanja kvaliteta voda, izvor je poželjno kaptirati na primarnom mjestu isticanja.

Primarno mjesto isticanja je na kontaktu dolomita trijasko starosti i krečnjaka jurske starosti. Pri tom za potrebe fabrike, kaptirale bi se vode u količinama od Q=6 l/s, ili bi se iste u navedenim količinama preuzimale iz postojeće kaptaze-rezervoara. Novom kaptazom, koja bi se sagradila uzvodno od postojeće kaptaze-rezervora, zahvatile bi se vode za potrebe fabrike i ujedno zaštitilo primarno mjesto isticanja od spoljašnjeg uticaja. Veoma je važno istaći da je vodozahvat smješten u kanjonskom teško pristupačnom kanjonu Zaslavnice, što omogućava kvalitetno uspostavljanje zona sanitarne zaštite. To se posebno odnosi na neposrednu i užu zonu zaštite.

Dobro izveden vodozahvat, na primarnom mjestu isticanja izdanskih voda i uspostavljanje zona sanitarne zaštite garancija su za trajno očuvanje visokog kvaliteta vode ovog specifičnog izvorišta, koje se karakteriše intermitentnim režimom isticanja.

Kompanija „Igalopromet“ doo Igalo pokrenula je inicijativu nadležnom organu za izvorište „Zaslavnica“ u opštini Nikšić. Zainteresovana kompanija je analizom opravdanosti ostvarivanja javnog interesa za izvorište Zaslavnica, planirala investiciju za izgradnju fabrike sa pomoćnim objektima i kupovinu opreme u iznosu cca 6 mil.eura, od čega iz kreditnih sredstava 2,5 mil. eura a ostatak od 3,5 mil eura finansirali bi iz sopstvenih izvora i sredstava partnera na projektu. Investiciono ulaganje u izgradnji fabrike pokazalo se kao opravdano, a na osnovu projektovanog bilansa uspjeha za period trajanja koncesije od 30 godina.

Cilj projekta je povećanje nivoa i kvaliteta domaće proizvodnje flaširane vode, te i supstitucija uvoza koja je u velikoj mjeri prisutna na tržištu voda u Crnoj Gori kao i povećanje zaposlenosti i otvaranje novih radnih mjesta otvaranjem fabrike vode.

Za potrebe flaširanja vode, neophodno je obezbijediti kaptiranje vode u količini od Q=6 l/s. Planirani obim proizvodnje je 4.500.000 litara mjesečno, odnosno 54.000.000 litara godišnje. Za izgradnju pogona fabrike kompanija je kupila zemljište u površini 6.938m², koje je evidentirano u LN 212 KO Nudo, opština Nikšić. Predmetna lokacija nalazi se izvan GUP-a, te sa aspekta prostorno planske dokumentacije ne postoje smetnje u pogledu izgradnje fabrike vode sa izvorišta Zaslavnica. Aktom opštine Nikšić, br.07-350-522 od 25.09.2020. godine, u dijelu Prostorno urbanističkog plana opštine Nikšić navedeno je da je registrovan potencijal za flaširanje vode iz Zaslavnice kao i da su koncesiona područja za vode moguća uz neophodne kapacitete i odnose se prije svega na izgradnju mini fabrika za flaširanje vode za piće u skladu sa Zakonom o koncesijama i Zakonom o vodama.

Kompletan sistem objekta obuhvata fabriku za flaširanje vode koja se sastoji od vodozahvata koji je planiran na primarnom mjestu isticanja izvora na koti oko 780mnm, cjevovoda dužine od 350m za prihvatanje izdanskih voda u količini od Q=6 l/s i fabrike za flaširanje vode (objekat i uređaji za proizvodnju).

Mjesto Zaslav je relativno blizu magistralnog puta Nikšić - Lipci, što je bitno za distribuciju vode na tržište, a preko luke Risan i Zelenika i na ostala tržišta van Crne Gore. Investiranjem u izgradnju ovog pogona doprinelo bi se razvoju ruralnog zaleđa Grahova. Za potrebe obavljanja djelatnosti flaširanja, skladištenja i distribuciju vode planirano je zaposliti između 15 - 20 radnika. Na taj način bi se obezbijedilo zapošljavanje mjesnog stanovništva sa područja Zaslava i Nudola i spiječilo iseljavanje mještana mlađe životne dobi sa ovog područja.

1.2. Izvorište „Ravnjak“, opština Mojkovac

Vrelo Ravnjak izvire ispod grebena Krstac, u dolini Mojkovačke Bistrice, ispod magistralnog puta Mojkovac - Žabljak. Vrelo Ravnjak nalazi se ispod visoke planine Sinjavine, što mu daje povoljan geografski i ekološki položaj. Kote terena u slivu su iznad 1600 m.n.m., dok je kota izvorišta oko 830 m.n.m. Lokacija izvorišta Ravnjak nalazi se oko 18 km od Mojkovca. Neposredno uz izvorišnu zonu prolazi magistralni put Mojkovac - Žabljak, koji u infrastrukturnom pogledu predstavlja veliku pogodnost za komercijalizaciju ove vode. Naime, u Mojkovcu se put veže na željezničku prugu Beograd - Bar, a time i na mediteransku luku Bar i na međunarodno željezničko čvorište u Beogradu.

Vrelo Ravnjak (primarno mjesto isticanja vode) nalazi se u nenaseljenom kraju, neposredno ispod visokih i strmih litica jugoistočnog oboda planine Sinjavine. Što znači da je prostor oko izvorišta nenaseljen, što je velika prednost ako se uzmu strogi propisi pri uspostavljanju zaštitnih zona izvorišta.

Položaj vrela Ravnjak ima povoljne preduslove za realizaciju planiranog investicionog plana. Sliv ovog vrela zahvata veliku površinu i formiran je u terenima na kotama iznad 1600 m.n.m. i brojnim vrhovima iznad 1900 m.n.m., dok je neposredno mjesto dreniranja ovih voda na koti od oko 830 m.n.m.

Kvalitet vode pri eksploataciji štitiće se, prije svega, kvalitetnim vodozahvatom u zoni primarnog mjesta isticanja vrela, kvalitetnim uspostavljanjem svih predloženih zona sanitarne zaštite, kontrolom kvaliteta vode na vodozahvatu, pravilnim izborom ambalaže i strogim higijenskim uslovima u proizvodnom procesu.

Fabrika za flaširanje vode po svojoj tehnologiji i organizaciji rada nema nikakvog štetnog uticaja na životnu sredinu, jer su objekti takvog tipa da ne mogu proizvesti negativne ekološke efekte u prostoru.

Realizacija koncesije podrazumijeva kaptiranje i zaštitu izvorišta, postavljanje cijevi i objekata za transport (odvođenje) vode, izgradnju fabrike, flaširanje vode i njenu prodaju na tržištu.

Izgradnji fabrike za flaširanje vode, shodno zakonu, prethodi izrada odgovarajuće tehničke dokumentacije na koju koncesionar pribavlja neophodne saglasnosti u skladu sa zakonom. Pored navedenog, ukoliko je lokacija u privatnom vlasništvu, zainteresovani investitor je u obavezi da na propisan način obezbijedi korišćenje zemljišta za gradnju, kao i da upravlja svim rizicima, kao što su: komercijalni rizik (uključujući rizik finansiranja), rizik projektovanja (odnosno pribavljanja vodne dozvole), rizik prekoračenja troškova, rizik prodaje proizvoda odnosno ostvarivanja prihoda, rizik osiguranja i rizik po okruženje.

II. Postupak za davanje koncesije

Postupak za davanje koncesija pokreće nadležni organ izradom koncesionog akta, u skladu sa godišnjim planom iz čl. 7 Zakona o koncesijama. Međutim, zainteresovano lice može podnijeti inicijativu za dopunu plana iz člana 7 stav 1 istog zakona. Inicijativa se podnosi nadležnom organu i sadrži ocjenu ekonomske opravdanosti investicije, podatke i informacije iz člana 19 stav 1, 2, 4, 5 i 11 Zakona o koncesijama, potrebne za ocjenu prihvatljivosti inicijative, sa dokazima o realnim troškovima izrade ocjene ekonomske opravdanosti investicije. Ukoliko nadležni organ ocijeni inicijativu prihvatljivom ista čini predlog za dopunu plana koncesija za tekuću godinu koji donosi Vlada.

Koncesioni akt usvaja Vlada Crne Gore, s tim što prethodno, prije njegovog dostavljanja na usvajanje, nadležni organ organizuje i sprovodi javnu raspravu u roku od 15 do 30 dana od dana upućivanja javnog poziva za javnu raspravu.

Nadležni organ, nakon usvajanja koncesionog akta, objavljuje javni oglas u Službenom listu Crne Gore, najmanje jednom dnevnom štampanom mediju koji se distribuira na teritoriji cijele Crne Gore i na internet stranici nadležnog organa.

Rok na koji se daje koncesija određuje se na osnovu predmeta koncesije, vremena potrebnog za povrat investicija i ostvarivanje dobiti po osnovu koncesione djelatnosti.

Rok trajanja koncesije ne može biti duži od 30 godina kada odluku o davanju koncesije donosi Vlada, niti duži od 60 godina kada odluku o davanju koncesije donosi Skupština.

III. Spisak propisa koji se primjenjuju na postupak davanja koncesija i vršenje koncesione djelatnosti

Propisi koji se primjenjuju na postupak davanja koncesija i vršenje koncesione djelatnosti:

- Zakon o koncesijama („Službeni list CG“, br. 08/09 i 73/19);
- Zakon o vodama ("Službeni list RCG", br. 27/07, "Službeni list CG", br.73/10, 32/11, 47/11, 48/15, 52/16, 55/16, 02/17, 80/17 i 84/18);
- Zakon o finansiranju upravljanja vodama ("Službeni list CG", br. 65/08, 74/10, 40/11 i 82/20);
- Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG“, br. 64/17, 44/18, 63/18, 11/19 i 82/20);
- Zakon o upravnom postupku ("Službeni list CG", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17);
- Zakon o obligacionim odnosima ("Službeni list CG", br. 47/08, 04/11 i 22/17);
- Zakon o životnoj sredini („Službeni list CG“, br. 52/16);
- Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list CG“, br. 75/18);
- Zakon o državnoj imovini ("Službeni list CG", br. 21/09 i 40/11);
- Strategija upravljanja vodama Crne Gore (2017);
- Uredba o bližem načinu sprovođenja postupka javnog nadmetanja u otvorenom i dvostepenom postupku davanja koncesija („Službeni list CG“, br. 67/09);
- Odluka o visini i načinu obračunavanja vodnih naknada i kriterijumima i načinu utvrđivanja stepena zagađenosti voda („Službeni list CG“, br. 29/09, 39/19, 96/20 i 74/21);
- Uredba o projektima na koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu („Službeni list CG“, br. 20/07, 47/13, 53/14 i 37/18);
- Pravilnik o sadržaju zahtjeva i dokumentaciji za izdavanje vodnih akata, načinu i uslovima za obavezno oglašavanje u postupku utvrđivanja vodnih uslova i sadržaju vodnih akata („Službeni list CG“, br. 07/08 i 14/16);
- Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja Registra ugovora o koncesijama („Službeni list CG“, br. 47/09 i 32/15);
- Pravilnik o određivanju i održavanju zona i pojaseva sanitarne zaštite izvorišta i ograničenjima u tim zonama („Službeni list CG“, br. 66/09).

UPRAVA ZA VODE

Prihvaćeno: 17. 02. 2022.				
Ug. list	Letopis	Febru 2022	Prilog	Službeni list
11/22 - 01/01 - 127/2				

IZVJEŠTAJ
s javne rasprave o Predlogu plana davanja koncesija
u oblasti voda za 2022. godinu

Uprava za vode, u skladu sa članom 7 stav 2 Zakona o koncesijama („Službeni list CG“, br. 8/09 i 73/19), sprovela je javnu raspravu na Predlog plana davanja koncesija u oblasti voda za 2022. godinu.

Javna rasprava organizovana je u skladu s Programom javne rasprave, na sljedeći način:

- Objavljivanjem poziva za uključivanje u javnu raspravu na Predlog plana davanja koncesija u oblasti voda za 2022. godinu na internet stranici www.upravazavode.gov.me, kojim su pozvani građani, stručna javnost, državni organi, nevladine organizacije, pravna lica i preduzetnici i drugi zainteresovani subjekti, da se uključe u javnu raspravu i daju svoje komentare, primjedbe, prijedloge, sugestije i mišljenja na Predlog plana davanja koncesija.
- Objavljivanjem poziva za uključivanje u javnu raspravu u dnevnom listu „Pobjeda“.
- Zbog epidemiološke situacije u Crnoj Gori i preporuka Instituta za javno zdravlje, javna rasprava na predmetni dokument organizovana je na način što su zainteresovani subjekti mogli poslati svoje komentare, primjedbe, predloge i sugestije u pisanoj ili elektronskoj formi na adresu: Uprava za vode „Bulevar Revolucije“ 24, Podgorica, tel: 020 224 593; fax: 020 224 594 ili e-mail: upravazavode@uzv.gov.me

Javna rasprava o Predlogu plana davanja koncesija u oblasti voda za 2022. godinu trajala je od 28.01.2022. – 14.02.2022. godine.

Na javnoj raspravi nije bilo zainteresovanih subjekata i nije dostavljena ni jedna pisana primjedba, predlog, sugestija ili komentar na predmetni dokument.

Obradila:
Nataša Rakočević, samostalna savjetnica I

Nataša Rakočević